

TALOUSARVION 2026

LAADINTAPERUSTEET

Kunnanjohtaja	9.9.2025
Kunnanhallitus	15.9.2025

TALOUSARVIOLAADINNASTA YLEISTÄ

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä talousarvio ja taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi, joista talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että se toteuttaa kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarviossa huomioidaan tehtävien ja toiminnan strategisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Johtuen kunnan negatiivisesta valtionosuuksien tilanteesta ja valtionosuusjärjestelmän uudistuksen siirtymisestä (tämän hetken aikataulu 2027 vuoden alusta), on kunnan talous yhä kriittisellä tasolla jo tehdyistä talouden tasapainotustoimenpiteistä huolimatta. Rakenteellinen alijäämä kasvaa 2025 tilinpäätösennusteen mukaan 250 000 eurolla (taseen alijäämä 31.12.2024: 201 934,36 €).

Kunta ei ole saanut viime vuosina valtionosuuksia, joilla kuntien pitäisi kattaa kunnan peruspalvelut kuntalaisille. Sen sijaan kunta on maksanut valtion perimää "sakkorahaa", eli negatiivisia valtionosuuksia yhteensä 120 593 € (2024) ja vuoden 2025 summa nousee noin 130 000 euroon. Tilanne on väistämättä lisännyt velkaantumista suurten investointien keskellä.

TALOUSARVIOLAADINNAN TALOUDELLINEN KOKONAISTAVOITE

Vuoden 2026 talousarvio pyritään kaikin tavoin lähtökohtaisesti laatimaan tasapainoiseksi, joka tarkoittaa, että budjetti on lievästi ylijäämäinen. Vuosien 2026 ja 2027 talous suunnitellaan siten, että viimeistään vuoden 2028 tilinpäätöksen jälkeen kumulatiivista alijäämää ei enää ole. Kunnan on varauduttava heikoimpaan skenaarioon, jossa VOS-uudistus ei tuo parannuksia kunnan perusrahoitus pohjaan.

Vuotta 2025 pienempien toimintamenojen lisäksi tavoite edellyttää minimissään veroprosenttikantojen säilyttämistä vuoden 2025 tasolla ja vaatii palvelutason pientä supistamista.

Valtionosuudet ja verotulot arvioidaan valtiovarainministeriön ja verohallinnon uusimpien tietojen pohjalta. **Uusimmat ennusteet julkaistaan tämän ohjeistuksen antamisen jälkeen, joten talousarviotyötä päivitetään heti kun 22.9 saadaan päivitettyt ennakkolaskelmat.**

Vuokratulojen arvioidaan pysyvän ensi vuonna tämän vuoden tasolla, mutta riski on merkittävä vuokratulojen supistumiseen (n. 70 000 €).

HENKILÖSTÖKULUT

Palkat

Henkilöstöbudjetin pohja on maksetut palkat 1.6.2025 alkaen. Henkilöstön määrä on supistunut vuodessa merkittävästi, silti kulut kokonaisuudessa kasvavat käynnissä olevien uudistusten ja työehtosopimusten takia. Palkkausjärjestelmän uudistus astuu voimaan 1.9.2025 (tasopalkkaus uudistus), jonka vaikutukset huomioidaan talousarvioon. Uudella TES-kaudella tulee merkittävä 2,5 %:n yleiskorotus syksyllä 2025, 1.8.2026 astuu voimaan yleiskorotus 2,27 % ja 1.10.2026 astuu voimaan järjestelyvaraerät 0,2 % sekä kehittämiserät 0,4 %. Kuntien ansiotasoindeksi (ATI) ennustetaan nousevan Suomessa vuonna 2026 noin +4,4 %. Tämä perustuu Valtiovarainministeriön ja muiden tahojen laatimaan kuntatalousohjelmaan vuosille 2026–2029.

Lakisääteiset sivukulut

Kuntatyönantajan lakisääteiset sivukulut (eläke-, vakuutus- ja muut sosiaaliturvamaksut) vuonna 2026 ovat arviolta noin 23,4 % palkkasummasta. Tämä arvio perustuu KELA:n, Valtiovarainministeriön ja KEVA:n ennusteisiin kuntatyönantajien sosiaalivakuutusmaksuista.

Koostumus keskimäärin 2026 (prosenttia palkkasummasta):

- Palkkaperusteinen eläkemaksu (TyEL + työkyvyttömyys): ~17,10 %
- Eläkkeiden tasausmaksu: ~3,05 %
- Muut vakuutus- ja ryhmähenkivakuutusmaksut: ~0,7 %
- Työttömyysvakuutusmaksu: 0,20 % / 0,80 % (riippuen palkkasummasta)
- Sairausvakuutus- ym. sosiaaliturvamaksut: ~1,87 %

Henkilöstöedut

Henkilöstöedut säilytetään vuoden 2025 tasolla: ePassi-etu 250 € ja työhyvinvointitoimintaan varataan 70 €/työntekijä. Entistä pienempi joukko tekee entistä merkittävämpää työtä!

TOIMINTAMENOT

Yleisissä toimintamenoissa varaudutaan 1,5 % inflaatioon. Euroopan komission ennusteen mukaan harmonisoitu kuluttajahintaindeksi (HICP) inflaatio Suomessa laskisi edelleen 1,5 % tasolle. Itä-Uudenmaan työllisyysalueen maksuosuuden nousuun on varauduttava yleisen työllisyystilanteen suhdanteiden takia. Kunnan avustukset yhteisöille ja kuntalaisille pyritään säilyttämään vuoden 2025 tasolla.

INVESTOINNIT

Talousarviossa varaudutaan vain välttämättömiin noin 585 000 euron investointeihin, velkaantumisen hallinnan keinona. Pääpaino on siirrettyllä Hallitustien perusparantamisella (Nivoksen kanssa).

	2026	HUOM!
Kaavateiden perusparantaminen/suunnittelu		
Hallitustien perusparantaminen, sis. Nivos vesihuollon	300 000,00	
Katuvalaistus (suunn+rakentaminen)		
Yleiset tiet, valaisimien uusiminen	20 000,00	varaus
Rakennukset		
Hyvinvointikeskus Onni, Vaihe 3 valmistelu ja suunnittelu	100 000,00	säätiön tuella
Koivulinnan peruskorjaus	85 000,00	perinnön tuella
Varaus, Kunnan omistamien kiinteistöiden rakentaminen ja peruskorjaus	30 000,00	varaus
Muut alueet / varaus/vuosi	50 000,00	alueiden perusparantaminen ja korjaus, kohteet päätetään erikseen
Yhteensä	585 000,00	

RAHOITUS

Talousarvion lainanottovaltuus (n. 3,9 m€) mitoitetaan siten, että vuoden 2026 tilinpäätöksessä laina on alle 6000 € per asukas. Korkokulujen arvioidaan nousevan lainamäärien kasvaessa. Julkisen talouden suunnitelmassa on arvioitu valtionosuuksien indeksikorotukseksi 3,8 % vuodelle 2026.

TALOUSARVIOSSA NÄKYVÄT MUUTOKSET 2026

Teknisten palveluiden uudelleen järjestäminen aiheuttaa muutoksia toimintakulujen jakosuhteessa. Palveluiden ostoista osa siirtyy henkilöstökuluihin ja aine- tarvike- ja

tavaraostoihin. Kunnanhallituksen työskentelyn tueksi käynnistyy elinympäristöjaosto vuoden 2026 alusta.

AIKATAULU

17.11.2025	Kunnanhallituksen käsittely
1.12.2025	Kunnanhallituksen käsittely ja hyväksyntä TA2026 + TS27-28
8.12.2025	Valtuuston käsittely TA2026 + TS27-28 + strategia ja hyväksyntä
15.12.2025	Kunnanhallitus, TA2026 + TS27-28 täytäntöönpano-ohjeet

KUNTIEN VEROTULOJEN ENNUSTEKEHIKON KUNTATIEDOSTO (elokuu 2025):

Taulukko muutosten vaikutusten tarkistamiseksi

VEROVUOSI / TILIVUOSI 9,9 % (2025 tasolla)

KUNNALLISVERO	2026**	2027**	2028**
MAKSETTAVA VERO	3 812	3 914	4 044
Muokattu	3 812	3 914	4 044

TILITYKSET YHTEENSÄ	3 876	3 930	4 034
Muokattu	3 876	3 930	4 034

YHTEISÖVERO	2026**	2027**	2028**
MAKSETTAVA VERO	254	269	279
Muokattu	254	269	279

TILITYKSET YHTEENSÄ	245	260	273
Muokattu	245	260	273

KIINTEISTÖVERO	2026**	2027**	2028**
MAKSETTAVA VERO	559	559	559
Muokattu	559	559	559

TILITYKSET YHTEENSÄ	552	552	552
Muokattu	552	552	552

VEROT YHTEENSÄ	2026**	2027**	2028**
MAKSETTAVA VERO	4 626	4 741	4 882
Muokattu	4 626	4 741	4 882

TILITYKSET YHTEENSÄ	4 674	4 742	4 859
Muokattu	4 674	4 742	4 859

VALTIONOS. TASAUS	2026**	2027**	2028**
TASAUS	771	683	679
Muokattu	771	683	679

Liitteet

Talousarvion kokonaisraami 2026

MDI:n Kuntakortti

TALOUSARVION KOKONAISRAAMI 2026, ilman investointeja			
	TA 2026 raami, 9,9 %	TA 2025 9,90 %	
TOIMINTATUOTOT	985 000	988 621	
TOIMINTAKULUT	-5 857 500	-6 119 709	96 %
Henkilöstökulut	-3 060 000	-2 843 772	108 %
Palvelujen ostot	-1 980 000	-2 770 056	71 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-495 000	-155 925	317 %
Avustukset	-277 500	-296 800	93 %
Muut toimintakulut	-45 000	-53 156	85 %
TOIMINTAKATE	-4 872 500	-5 131 087	95 %
Verotulot	4 673 000	4 584 000	102 %
5000 - Kunnan tulovero	3 876 000	3 818 000	102 %
5100 - Kiinteistövero	552 000	565 000	98 %
5200 - Osuus yhteisöveron tuotosta	245 000	201 000	122 %
Valtionosuudet	618 138	684 319	90 %
5501 - Peruspalvelujen valtionosuus	61 895	95 928	65 %
5502 - Valtionosuuksien tasaus	769 222	823 839	93 %
5701 - Opetus- ja kulttuuritoimen muu	-466 465	-495 448	94 %
5890 - Veromenetyksen kompensatio	253 486	260 000	97 %
Rahoitustuotot ja -kulut	54 000	125 000	43 %
6040 - Korkotuotot antolainoista ulko	80 000	36 000	222 %
6050 - Muut korkotuotot	30 000	50 000	60 %
6100 - Osinkotuotot ja osuuspääomien	155 000	200 000	78 %
6255 - Korkokulut lainoista	-210 000	-160 000	131 %
6380 - Muut rahoituskulut	-1 000	-1 000	100 %
VUOSIKATE	472 638	262 232	180 %
Poistot ja arvonalentumiset	-455 000	-411 794	110 %
TILIKAUDEN TULOS yli- / alijäämä	17 638	-149 562	-12 %
Lainat 31.12.2026	10 093 816	5804	eur/asukas

TALOUSARVION KOKONAISRAAMI 2025 (ilman investointeja, ks liite)

Tili	TA2025 9,90%	TA2024 8,9 %	
TOIMINTATUOTOT	1 101 130	1 101 130	100 %
Henkilöstökulut	-2 840 000	-3 023 264	94 %
TOIMINTAKULUT	-5 915 000	-6 063 761	98 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-4 813 870	-4 962 631	
5000 Kunnan tulovero	3 771 000	3 149 000	120 %
5100 Kiinteistövero	552 000	545 000	101 %
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	204 000	214 000	95 %
Verotulot	4 527 000	3 908 000	116 %
5501 Peruspalvelujen valtionosuus	63 976	-93 505	-68 %
5502 Valtionosuuksien tasaus	823 346	779 713	106 %
5503 Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	887 322	686 208	129 %
5701 Opetus- ja kulttuuritoimen muu	-497 012	-511 293	97 %
5890 Veromenetyksen kompensatio	253 593	386 637	66 %
Muut valtionosuudet	-243 419	-124 656	195 %
Valtionosuudet	643 903	561 552	115 %
6040 Korkotuotot antolainoista ulko	45 000	45 000	100 %
6050 Muut korkotuotot	34 000	34 000	100 %
Korkotuotot	79 000	79 000	100 %
6100 Osinkotuotot ja osuuspääomien	250 000	250 000	100 %
6120 Verotilitysten korot ja korotukset	0	0	
6130 Viivästyskorkotuotot	0	0	
Muut rahoitustuotot	250 000	250 000	100 %
6255 Korkokulut lainoista	-223 560	-223 560	100 %
Korkokulut	-223 560	-223 560	100 %
6320 Viivästyskorot ja korotukset	0	0	
6350 Luottoprovisiot	0	0	
6380 Muut rahoituskulut	-500	-500	100 %
Muut rahoituskulut	-500	-500	100 %
Rahoitustuotot ja -kulut	74 940	104 940	71 %
VUOSIKATE	431 973	-388 139	
Poistot ja arvonalentumiset	-400 000	-428 057	93 %
TULOSLASKELMA	31 973	-816 196	-4 %
YHTEENSÄ	31 973	-816 196	
Lainat 31.12.2025	8 750 614	4938	euroa/asukas